

Factors Affecting the Success of the Sports Caravan of the Islamic Republic of Iran in the World Military Competition (CISM)¹

Mustafa Sani² – Shahram Abdi³ - Reza Sharbatzadeh⁴ - Jamshid Fooladi⁵

Received: 21, May, 2022

Accepted: 06, December, 2022

Abstract

Background and objective: For countries, it is very important to get the right position in the world military competitions to the extent that countries use this peaceful competition as a tool in international equations. Therefore, the current study aims to provide the basis for Iran's success in participating in the next courses by identifying the indicators that are effective on the success of military sports convoys.

Methods: In terms of its objectives, the present study is of an applied research and in terms of methodology it is qualitative, and thematic analysis strategy is used. The research population included experts in the field of military sports (managers, deputies and physical education experts of the Islamic Republic of Iran Armed Forces, coaches, supervisors and athletes who are members of the championship teams and military sports convoys of the Islamic Republic of Iran). The sampling method in this research was targeted and according to the data saturation level, 17 people from the society were interviewed.

Findings: The findings of the research showed that the indicators affecting the success of the military sports caravan include two comprehensive strategic and executive themes and eight organizing themes including management, financial and economic resources, research and development, equipment and facilities, human resources, support and procurement, and socio-cultural and political.

Results: Many factors affect the success of sports teams and caravans of the Islamic Republic of Iran in CISM competitions. Therefore, the managers, officials, planners, and custodians of military sports should pay special attention to these factors so that they can provide the ground for the success of the military sports convoy of the Islamic Republic of Iran in international arenas.

Keywords: Success, Sports caravan, Championship sports, Military competitions, CISM.

---

1 This article is adapted from a research project carried out in I.R.I. Army Physical Education Organization.

2 PhD in Sports Management, Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Tehran, Iran. Email: Sani67m94@gmail.com

3 PhD Candidate in Sports Management, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran (Corresponding Author). Shahramabdi67@yahoo.com

4 PhD in Sports Management, Islamic Azad University, Qazvin Branch, Qazvin, Iran. Email: sharbatzadeh@gmail.com

5 PhD in Defense Strategic Sciences Management, National Defense University, Tehran, Iran. Email: Fooladijam@gmail.com

Copyright © 2020 Journal of Research Police Science. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-noncommercial 4.0 International License which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages provided the original work is properly cited.

فصلنامه پژوهش‌های دانش انتظامی، سال بیست و چهارم، شماره ۴، زمستان ۱۴۰۱

صص ۱۴۸-۱۱۱

عوامل مؤثر بر کامیابی کاروان ورزشی جمهوری اسلامی ایران در مسابقات نظامیان

جهان (سیزم)^۱

مصطفی ثانی^۲، شهرام عبدی^۳، رضا شربت‌زاده^۴، جمشید فولادی^۵

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۲/۳۱ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۹/۱۵

چکیده

زمینه و هدف: برای کشورها، کسب جایگاه مناسب در مسابقات نظامیان جهان اهمیت بسیاری دارد؛ تا جایی- که کشورها از این رقابت مسالمت‌آمیز به‌عنوان ابزاری در معادلات بین‌المللی استفاده می‌کنند. از این رو پژوهش حاضر در صدد است با شناسایی شاخص‌های مؤثر بر کامیابی کاروان ورزشی نظامیان، زمینه موفقیت ایران را برای حضور در دوره‌های بعدی فراهم کند.

روش: روش پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ روش کیفی است که از راهبرد تحلیل مضمون استفاده شده است. جامعه پژوهش شامل متخصصین و صاحب‌نظران حوزه ورزش نظامیان (مدیران، معاونان و کارشناسان تربیت‌بدنی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، مربیان، سرپرستان و ورزشکاران عضو تیم‌های قهرمانی و کاروان ورزشی نظامیان جمهوری اسلامی ایران) بودند. روش نمونه‌گیری در این پژوهش هدفمند و با توجه به سطح اشباع داده‌ها با تعداد ۱۷ نفر از افراد جامعه مصاحبه شد.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد که شاخص‌های مؤثر بر کامیابی کاروان ورزشی نظامیان شامل دو مضمون فراگیر راهبردی و اجرایی و هشت مضمون سازمان‌دهنده شامل مدیریتی، منابع مالی و اقتصادی، تحقیق و توسعه، تجهیزات و امکانات، منابع انسانی، پشتیبانی و تدارکات، فرهنگی-اجتماعی و سیاسی است.

نتیجه‌گیری: عوامل زیادی بر موفقیت تیم‌ها و کاروان ورزشی جمهوری اسلامی ایران در رقابت‌های سیزم تأثیر گذارند؛ بنابراین، مدیران، مسئولان، برنامه‌ریزان و متولیان ورزش نظامیان باید به این عوامل توجه ویژه‌ای داشته باشند تا بتوانند زمینه موفقیت هرچه بیشتر کاروان ورزشی نظامیان جمهوری اسلامی ایران را در میادین بین-المللی فراهم کنند.

واژگان کلیدی: کامیابی، کاروان ورزشی، ورزش قهرمانی، مسابقات نظامیان، سیزم.

۱. این مقاله برگرفته از طرح پژوهشی انجام شده در سازمان تربیت‌بدنی آجا است.

۲. دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز. تهران. ایران. Sani67m94@gmail.com

۳. دانش‌آموخته‌ی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد. مشهد. ایران. (نویسنده مسئول)

Shahramabdi67@yahoo.com

۴. دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین. قزوین. ایران. sharbatzadeh@gmail.com

۵. دکتری مدیریت علوم استراتژیک دفاعی، دانشگاه عالی دفاع ملی. تهران. ایران. Fooladijiam@gmail.com

مقدمه

امروزه فراگیر شدن ورزش به عنوان ابزاری برای توسعه در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و غیره مطرح است که تبدیل به جزء جدایی ناپذیری از زندگی بسیاری از افراد و جوامع در سراسر جهان گردیده است (مرادی، ۱۳۸۷: ۴). با این حال، رقابت در ورزش‌ها در حال افزایش است و بیشتر کشورها در تلاش‌اند که با در پیش گرفتن یک برنامه راهبردی، ورزشکاران و تیم‌هایی در سطح جهانی پرورش دهند تا در رویدادهای بزرگ و بین‌المللی موفق باشند (سجادی، ۱۳۸۶: ۲۲). کسب موفقیت در میادین بین‌المللی ورزشی تابعی از موفقیت در عرصه‌های دیگری نظیر سیاست داخلی و بین‌المللی، اقتصاد پویا و... است (زارعیان و همکاران، ۱۳۹۷: ۱۸). به نظر می‌رسد، موفقیت یک ورزشکار، تیم یا کاروان ورزشی به شکل قابل توجهی به ظرفیت عملکردی سیستم ملی و اثربخشی آن در استفاده مناسب از همه منابع وابسته است (سانگ و همکاران^۱، ۲۰۰۷، ۴۰۸). پیروزی و به‌ویژه موفقیت در رقابت‌های بزرگ بین‌المللی در عرصه ورزش، به‌طور فزاینده‌ای موجب رشد و توسعه در بسیاری از کشورها شده است. این برتری و موفقیت در عرصه بین‌المللی هویت و شخصیت ویژه به کشور می‌دهد. بر همین اساس دولت‌ها تمایل بیشتری دارند با سرمایه‌گذاری زیاد، موفقیت تیم‌ها و کاروان‌های ورزشی خود را فراهم کنند (دی‌بوسچر و همکاران^۲، ۲۰۰۹، ۱۱۵).

عملکرد ورزشی کشورها، در مسابقات معتبر بین‌المللی به‌وسیله مقام‌ها و مدال‌های کسب‌شده توسط کاروان ورزشی آن کشورها سنجیده می‌شود. در واقع، مقام‌های کسب‌شده تنها متعلق به خود ورزشکاران نیستند، بلکه افتخاری برای وطن و ملت در جهت بزرگ‌داشت نام یک کشور هستند و در این ارتباط میلیون‌ها نفر از موفقیت یک قهرمان احساس افتخار و غرور ملی می‌کنند یا از شکست او متأثر و غمگین می‌شوند.

1 . Song et al

2 . De Bosscher et al

به عبارت دیگر، در اغلب موارد، پیروزی یک قهرمان به مثابه پیروزی یک ملت تلقی می‌شود (سلمان و همکاران^۱، ۲۰۰۹، ۵). آنچه که در سیستم ورزش مشخص است، علاقه شدید به موفقیت و تمایل محققان و سیاست‌گذاران برای بررسی و تشریح این موفقیت‌ها، به خصوص در رویدادهایی مانند بازی‌های المپیک، بازی‌های آسیایی و بازی‌های نظامیان جهان است. با توجه به این نکته، مطالعات فراوانی از پایان قرن بیستم در مورد سیاست‌های کشورهای مختلف در مورد ورزش قهرمانی به انجام رسیده است. با توجه به این که تشریح موفقیت ورزشی و یافتن دلایل موفقیت خود پیش-نیاز و زمینه‌ساز موفقیت‌های آتی است، اهمیت نگاه به این مسئله کاملاً ملموس و محسوس است (علی دوست قهفرخی و همکاران، ۱۳۹۳، ۲۳۷). لذا قرار دادن این امر مهم در برنامه‌ها و سازمان‌های ورزشی به‌ویژه در موفقیت و مدال‌آوری تیم‌ها در سطوح مختلف رقابتی دارای اهمیت است.

همان‌طور که اشاره شد موفقیت ورزشی به‌عنوان هدف اصلی ورزش‌های قهرمانی همیشه مدنظر ورزشکاران، مربیان، مدیران و پژوهشگران عرصه ورزشی بوده است (ضمیری کامل و همکاران، ۱۳۹۳، ۱۰۴). کسب موفقیت‌های ورزشی مستلزم کسب دانش و اطلاعات علمی در مورد عوامل مؤثری است که منجر به این موفقیت‌ها می‌شوند. متولیان ورزش باید با استفاده بهینه از منابع که از ابعاد مختلف از جمله تأثیرات منابع انسانی، منابع مالی، منابع سخت‌افزاری و تجهیزات و اماکن ورزشی، عوامل روانی و انگیزشی مورد توجه قرار داده که با شناخت این عوامل می‌توان به بسیاری از مسائل در این خصوص پاسخ داد (دی‌بوسچر و همکاران، ۲۰۰۹، ۱۱۱). موفقیت ورزشی موجب غرور و اعتماد به‌نفس ملی می‌شود، شناخت عوامل مؤثر در موفقیت ورزشی می‌تواند در امر تدوین برنامه‌های ورزشی در جهت توسعه منابع موجود مؤثر باشد (قربانی مورینه و خداداد کاشی، ۱۳۹۸، ۱۵۲). موفقیت و کامیابی کاروان‌های ورزشی در مسابقات بین‌المللی به یک دغدغه جدی بدل گشته

است. یکی از بارزترین و بزرگ‌ترین رویدادهای بزرگ ورزشی، مسابقات نظامیان جهان می‌باشد که به صورت رویدادی چند رشته‌ای و توسط شورای بین‌المللی ورزش - های نظامی^۱ که به اختصار (CISM) خوانده می‌شود، برگزار می‌شود. شورای بین - المللی ورزش‌های نظامی سالانه رویدادهای ورزشی مختلفی را برای نیروهای مسلح ۱۳۳ کشور عضو برگزار می‌کند. هدف غایی این سازمان کمک به صلح جهانی از طریق متحد کردن نیروهای مسلح از طریق ورزش است. شعار این سازمان نیز دوستی از طریق ورزش است (وب‌گاه شورای بین‌المللی ورزش‌های نظامی، ۲۰۱۵). نقطه اوج رقابت‌های ورزشی نظامیان مسابقات برگزار شده توسط شورای بین‌المللی ورزش‌های نظامی است که در آن گلچینی از نخبگان ورزشی نظامی از سراسر جهان به مبارزه می - پردازند. کسب مدال در این مسابقات آرمان و آرزوی هر ورزشکار و افتخاری بزرگ برای هر کشوری است. رویداد بزرگی مانند بازی‌های تابستانی نظامیان مهم‌ترین رویداد بین‌المللی برای نظامیان سراسر دنیا محسوب می‌شود. بی‌شک این رویداد به مثابه ویرین و آینه تمام‌نمای عملکرد ورزشی تک‌تک کشورهای طی گذشت چهار سال از آخرین حضورشان در این رویداد است که می‌تواند با اتکا به نتایج حاصله، موفقیت خود را در مقایسه با سایر کشورها مورد سنجش و ارزیابی قرار دهند. از این رو شناسایی عوامل مؤثر بر موفقیت کاروان‌های ورزشی در رویدادهای بزرگ ورزشی به - منظور بهبود بخشیدن شرایط و ارتقای جایگاه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به‌ویژه هنگامی که رویداد بزرگ ورزشی علاوه بر جنبه غرور ملی و توان ورزشی نشان‌دهنده غیرمستقیم توان و قدرت کشور در عرصه‌های مختلف سیاسی و نظامی باشد.

تحقیقات و پژوهش‌های علمی در مورد بازی‌های نظامیان جهان بسیار اندک است و به نظر می‌رسد با توجه به روند رو به رشد ارزش این رقابت‌ها در بین کشورها، توجه به نقش و جایگاه جمهوری اسلامی ایران در این مسابقات و کسب جایگاه‌های رفیع در بین رقبای جهانی از اهمیت بالایی برخوردار باشد. نتایج این پژوهش می‌تواند به

شناخت نقاط ضعف و قوت کاروان ورزشی جمهوری اسلامی ایران جهت بهبود وضعیت و جایگاه خود در این رقابت‌ها کمک شایانی نماید. بنابراین پاسخ به این پرسش که چه عواملی در ایجاد موفقیت ورزشی مؤثر هستند؟ راهنمای مناسبی برای برنامه‌ریزی جهت موفقیت در ورزش خواهد بود. اگرچه کشورهایی که جهت رقابت با کشورهای دیگر هزینه‌های زیادی را صرف ورزش می‌کنند در حال افزایش است؛ اما مدارک و شواهد اندکی جهت تعیین مؤلفه‌های پیش‌بینی‌کننده موفقیت ورزشی در سطوح بین‌المللی وجود دارد (دی‌بوسچر و همکاران، ۲۰۰۹، ۱۱۲). چنان‌چه متغیرهای اثرگذار به گونه‌ای مناسب شناسایی شوند، مدیران و برنامه‌ریزان با صرف زمان و انرژی کمتر و هزینه بهینه می‌توانند موجبات نیل به موفقیت کاروان ورزشی یک کشور در مسابقات بین‌المللی را فراهم سازند. از این‌رو هدف این پژوهش واکاوی عوامل مؤثر بر موفقیت کاروان ورزشی نظامیان جمهوری اسلامی ایران در رقابت‌های بین‌المللی ورزش‌های نظامی است.

پیشینه و مبانی نظری

لیندفلت^۱ (۲۰۱۰)، در پژوهش خود نشان داد که برخی از عوامل مرتبط با استراتژی‌های ورزش‌نخبگان از جمله عوامل سیاسی-داخلی (اصلاحات اجرایی دولت)، عوامل سیاسی-خارجی (سیاست‌های اتحادیه اروپا)، عوامل اقتصادی، عوامل قانونی و عوامل محیطی به‌طور خاصی می‌تواند بر ورزش قهرمانی تأثیرگذار باشند. دی‌بوسچر و همکاران (۲۰۱۰)، در پژوهش خود نشان دادند که حمایت مالی، افزایش میزان شرکت ورزشکاران در رقابت‌های ملی و بین‌المللی، رشد پژوهش‌های علمی در رشته‌های ورزشی و حمایت و تضمین شغلی قهرمانان از مهم‌ترین عوامل موفقیت ورزش‌ها هستند. فتر^۲ (۲۰۱۱)، نیز توسعه ورزش قهرمانی را از طریق توسعه فرهنگی جوامع می‌داند و بیان می‌کند عوامل فرهنگی به‌صورت نهفته در گسترش ورزش قهرمانی می‌-

1 . Lindfelt

2 . Fetter

توانند تأثیر گذار باشند. وان تویکوم و جورسکوگ^۱ (۲۰۱۲)، توسعه ورزش قهرمانی و حرفه‌ای را از طریق توسعه اقتصادی مانند سرمایه‌گذاری برای افزایش امکانات، تسهیلات و مسابقات و همچنین توسعه اجتماعی کشورها می‌دانند که این عوامل با یکدیگر می‌تواند به رشد رتبه المپیک و جهانی کشورها منجر شود. تروینس و همکاران^۲ (۲۰۱۴)، به ده مقوله کلیدی به‌عنوان مزیت‌های رقابتی یک سازمان ورزشی برای رسیدن به موفقیت‌های ورزشی اشاره می‌کنند. این مقوله‌ها شامل امکانات رقابتی و تمرینی، حمایت از حرفه ورزشکاری، کشف و پرورش استعدادها، مشارکت جوانان، حمایت دولتی و سازمانی، حمایت مالی، شرایط محیطی نخبگان ورزشی، حمایت‌های علمی، فرصت‌های رقابت، آموزش و تجهیز مربیان هستند. سوسا و همکاران^۳ (۲۰۱۶)، در پژوهش خود دریافته‌اند که عوامل سبک رهبری مناسب، منابع به‌خصوص بودجه مناسب، مدیریت زمانی، برنامه‌ریزی، ارزیابی و کنترل، مشروعیت لازم و ساختار مناسب، سیاست عمومی، راهبردهای سازمانی، کاربرد اطلاعات، مهارت، ابزارها، اطلاعات و وظایف مدیریتی در موفقیت کاروان‌های ورزشی کشورهای مختلف در بازی‌های المپیک تأثیر گذار هستند. والنتینی و همکاران^۴ (۲۰۲۰)، در پژوهشی با‌عنوان سیاست‌های ورزش نخبگان و موفقیت ورزشی بین‌المللی نشان دادند که مربی‌گری تخصصی سطح بالا تأثیر قابل توجه و مثبتی در موفقیت بین‌المللی در فوتبال زنان دارد. در ادامه بیان کردند که توسعه اقتصادی، پایگاه استعداد، آب و هوا و میراث فوتبال مردان یک کشور پیش‌بینی‌کننده قابل توجهی برای عملکرد فوتبال زنان است. مازی و همکاران^۵ (۲۰۲۱)، در پژوهش خود نشان دادند که با وجود ویژگی‌های تاریخی و فرهنگی در هر ورزش و زمینه‌های مختلف در کشورهای مختلف، در مجموع ۴۴

---

1 . Van Tuyckom & Joreskog

2 . Truyens et al

3 . Sousa et al

4 . Valenti et al

5 . Mazzei et al

زیرگروه (عوامل سازمانی) به‌دست آمد و در نهایت ۱۱ عامل به‌عنوان عوامل مؤثر بر موفقیت در رشته ورزشی جودو شناسایی شدند. این ۱۱ عامل شامل مشارکت ورزشی در تمام سطوح، منابع مالی، تجهیزات و امکانات تمرینی، سیستم ورزشی، سازمان و ساختار، حرفه ورزشی و حمایت‌های شغلی، کیفیت مربیان و آموزش‌دهندگان، رویدادها/مسابقات، استعدادیابی و توسعه، پشتیبانی علمی، فرهنگ، تاریخ و سنت، رسانه، حامیان مالی و سیاست بودند. سجادی و همکاران (۱۳۹۲)، به اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر موفقیت کاروان ورزشی ایران در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۰ گوانگجو پرداختند. نتایج این پژوهش نشان داد که منابع مادی در بین تمام منابع بیشترین اهمیت و تأثیر را بر عملکرد کاروان ورزشی ایران دارد و پس از آن عوامل فناوری، تسهیلاتی، مالی، انسانی و منابع مدیریتی به‌ترتیب بیشترین اهمیت را داشتند. ترخانی و همکاران (۱۳۹۹)، در پژوهش خود نشان دادند که حمایت مالی، عوامل ساختاری و سیاست-گذاری، سیستم توسعه و شناسایی استعدادها و ورزشی، حمایت‌های ورزشی و شغلی از ورزشکاران، توسعه اماکن و تسهیلات آموزشی و تمرینی، توسعه کمی و کیفی مربی-گری، افزایش حضور در رقابت‌های ملی - بین‌المللی، حمایت‌های علمی-پژوهشی، عوامل محیطی - اجتماعی، تنوع جغرافیایی و افزایش مشارکت ورزشی مردم در موفقیت تیم‌های ورزشی حاضر در المپیک نقش معناداری دارد. رسولی و باران چشمه (۱۳۹۹)، در پژوهش خود نشان دادند که نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران ایران از لحاظ جایگاه رتبه، در سال ۲۰۱۱ بهترین عملکرد را داشته‌اند. شربت‌زاده و همکاران (۱۳۹۹)، در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که کاروان ورزشی جمهوری اسلامی ایران در مسابقات ورزشی بین‌المللی ورزش‌های نظامی در سال‌های ۱۹۹۵ و ۲۰۱۹ نسبت به سه دوره ۲۰۰۷، ۲۰۱۱ و ۲۰۱۵ ناکارا بوده است. این در حال است که سال ۲۰۱۵ بهترین عملکرد کاروان از لحاظ کسب مدال بوده است. با توجه به کمبود پژوهش‌ها در زمینه ورزش نظامیان و این که در سال‌های اخیر غالب پژوهش‌ها در زمینه بررسی عملکرد کاروان ورزشی نظامیان بوده است و توجه به این نکته که روند

عملکردی ایران در این مسابقات بر اساس رتبه، روندی ثابت نبوده و با فراز و فرودهای زیادی همراه بوده است و کاروان ورزشی نظامیان ایران برای دستیابی و حفظ جایگاه تک رقی در جدول مدالی باید تلاش مضاعفی نمایند، این هدف، ضرورت بررسی عوامل مؤثر بر موفقیت کاروان ورزشی نظامیان جمهوری اسلامی ایران را دوچندان می‌کند.

توسعه ورزش: توسعه ورزش به سیاست‌ها، فرآیندها و اقداماتی گفته می‌شود که از ترکیب آن‌ها تلاش می‌شود فرصت‌ها و تجارب ورزشی برای همه افراد جامعه به وجود آید (رمضانی نژاد و هژبری، ۱۳۹۶، ۲۴۱). طراحی سیاست هر ورزشی با تفسیر مفهوم توسعه انجام می‌شود. توسعه ورزش را می‌توان سیاست‌های ورزشی در نظر گرفت که مبتنی بر ساختارها، سیستم‌ها، فرصت‌ها و فرآیندهایی است که موجب می‌شود افراد در گروه‌ها و طبقات خاصی از ورزش شرکت کنند و عملکرد خود را به میزان مطلوبی بهبود بخشند (سوتیریادو^۱، ۲۰۰۹، ۸۴۴). ورزش و توسعه با ظرفیت ورزش برای کمک به توسعه فردی و اجتماعی نیز مرتبط است. ادعا می‌شود که ورزش دارای ویژگی‌های ذاتی جسمی، اجتماعی و اخلاقی است و تجربه شرکت در ورزش فرصت‌هایی را برای افراد فراهم می‌کند تا در آن‌ها اعتماد به نفس ایجاد کند، یاد بگیرند که برد و باخت را بپذیرند و ویژگی‌های اخلاق کاری و روحیه تیمی را توسعه دهند (استل و همکاران^۲، ۲۰۱۸، ۵۷). به‌طور کلی، توسعه ورزشی باید در راستای طراحی بهتر و روش‌های مؤثر برای ارتقا و افزایش علاقه، مشارکت و اجرا در ورزش باشد.

توسعه ورزش قهرمانی: لیل^۳ (۱۹۹۷)، توسعه ورزش قهرمانی را راهبردهایی می‌داند که پیشرفت نظام‌مند ورزشکار را تسهیل می‌کند؛ این راهبردها باید مدیریت، امکانات ورزشی، ابزارها، مربیان، داوران و ورزشکاران را شامل شود. سطح ورزش قهرمانی و حرفه‌ای به دلیل ویژگی خاص خود مانند رقابت و پیروزی محوری، تدارکات و پاداش

1 . Sotiriadou

2 . Astle et al

3 . Lyle

مالی ورزشکاران، توجه دولت‌ها، رسانه‌ها و تماشاگران، تعهدات حقوقی و قانونی و ... از سازمان‌ها یا خدمات بسیار ویژه و تخصصی بهره می‌گیرند (رمضانی‌نژاد و هژبری، ۱۳۹۶، ۲۴۳).

مسابقات سیزم: شورای بین‌المللی ورزش‌های نظامی مسابقات متعددی را در سطح جهان سازماندهی می‌کند. این مسابقات شامل بازی‌های جهانی تابستانی نظامیان، بازی‌های جهانی زمستانی نظامیان، مسابقات قهرمانی جهان نظامیان، مسابقات منطقه‌ای در یک قاره، مسابقات دانشجویان دانشکده‌های افسری کشورهای عضو، مسابقات چندجانبه، مسابقات رفت و برگشت و سایر مسابقات (وب‌گاه شورای بین‌المللی ورزش‌های نظامی، ۲۰۱۵).

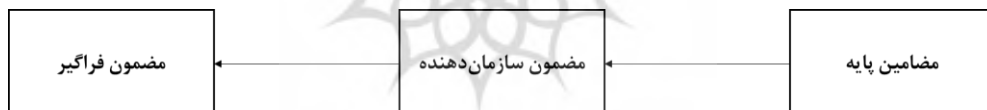
روش

روش پژوهش حاضر از لحاظ هدف، کاربردی و از نظر روش، کیفی است که از راهبرد تحلیل مضمون استفاده شده است. جامعه پژوهش شامل متخصصان و صاحب‌نظران حوزه ورزش نظامیان (مدیران، معاونان و کارشناسان اداره ورزش و آمادگی جسمانی ستاد کل نیروهای مسلح، سازمان تربیت‌بدنی ارتش، اداره کل تربیت بدنی نیروی دریایی، پدافند و نیروی زمینی، مربیان، سرپرستان و ورزشکاران عضو تیم‌های قهرمانی و کاروان ورزشی نظامیان جمهوری اسلامی ایران) بودند. روش نمونه‌گیری در این پژوهش هدفمند و بر مبنای تخصص و تجربه و آگاهی نسبت به ورزش قهرمانی نظامیان جمهوری اسلامی ایران بود و با توجه به سطح اشباع داده‌ها با تعداد ۱۷ نفر از افراد جامعه مصاحبه شد. به منظور تولید داده‌ها از روش مصاحبه فردی نیمه‌ساخت یافته که از نظر انعطاف‌پذیری و عمیق بودن، مناسب پژوهش‌های کیفی است، استفاده شد. فاصله زمانی جمع‌آوری داده‌ها، بهمن‌ماه ۱۳۹۹ تا اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۰ و میانگین زمانی مصاحبه‌ها ۵۱/۹۴ دقیقه (مجموعاً ۸۸۳ دقیقه مصاحبه) بود. به منظور انجام مصاحبه، سؤالات مصاحبه طراحی شد و در جلسات مصاحبه به تناسب محتوای جلسه از سؤالات دیگر نیز استفاده شد.

برای تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده از مصاحبه‌ها، از روش تجزیه و تحلیل مضمون استفاده شد. در این روش، پس از مطالعه دقیق متون پیاده شده از مصاحبه، مفاهیم حاصل از آن استخراج و به هر کدام یک کد اختصاص داده شد. پس از اتمام مرحله کدگذاری، پژوهشگران با توجه به مبانی نظری، ادبیات پژوهش، مطالعات انجام شده و خلاقیت خود، برای هر یک از کدها، یک برچسب انتخاب کردند و پس از آن، مضامین سازمان دهنده را که بیشترین قرابت معنایی و مفهومی را نسبت به هم داشتند کنار هم قرار داده و به خلق معانی و واژه‌های جدید پرداختند. در حقیقت، مضامین سازمان دهنده را در قالب مضامین فراگیر، دسته‌بندی کردند. مضامین فراگیر، همان پاسخ به سؤالات پژوهش هستند که از داده‌های کیفی استخراج شده است (عابدی جعفری و همکاران، ۱۳۹۰، ۱۸۳-۱۷۷). نمای کلی از فرایند تحلیل داده‌ها در شکل (۱) نشان داده شده است.

شکل ۱. فرآیند تحلیل داده‌ها

جدول (۳)، حاوی مثال‌هایی از مفاهیم شناسایی شده در متن پیاده شده یک نمونه

مصاحبه است. همچنین مضمون‌های سازمان دهنده اختصاص یافته به این مفاهیم نیز در این جدول قابل ملاحظه است. به منظور تعیین کدها و مضامین فراگیر و سازمان دهنده از نرم‌افزار تحلیل داده‌های کیفی مکس کیودی‌ای^۱ ۲۰۱۸ استفاده شد. لازم به ذکر است که در این پژوهش، حفظ اطلاعات هویتی و رعایت امانت‌داری در پیاده‌سازی محتوای مصاحبه‌ها به عنوان ملاحظات اخلاقی مدنظر قرار گرفت. به منظور سنجش پایایی مصاحبه‌های انجام شده، از روش «پایایی بین دو کدگذار»^۲ استفاده شده است. پایایی بین کدگذاران، میزان سازگاری در کد یا معنای مشترک متن را اندازه می‌گیرد. برای

1. MAXQDA2018

2. Inter Coder Reliability (ICR)

محاسبه پایایی مصاحبه با این روش، محقق از یک همکار پژوهش (کدگذار) استفاده می‌کند. سپس محقق همراه این همکار پژوهش چند مصاحبه را به صورت تصادفی انتخاب و کدگذاری می‌کنند. روش پیشنهادی برای محاسبه درصد پایایی بین دو کدگذار که به عنوان شاخص پایایی تحلیل به کار می‌رود، به ترتیب ذیل است (خواستار، ۱۳۸۸، ۱۷۱-۱۷۰).

$$100 \times \frac{2 \times \text{تعداد توافقات}}{\text{تعداد کل کدها}} = \text{درصد پایایی بین دو کدگذار}$$

به منظور محاسبه درصد پایایی بین دو کدگذار، از بین مصاحبه‌های انجام شده، سه مصاحبه انتخاب و توسط همکار پژوهش کدگذاری شده‌اند.

جدول ۱. محاسبه پایایی بین دو کدگذار

ردیف	عنوان مصاحبه	تعداد کل کدها	تعداد توافقات	تعداد عدم توافقات	پایایی بین دو کدگذار (درصد)
۱	Int4	۶۳	۲۵	۵	۷۹/۳۶
۲	Int9	۷۱	۲۸	۴	۷۸/۸۷
۳	Int15	۷۷	۳۱	۷	۸۰/۵۱
	کل	۲۱۱	۸۴	۱۶	۷۹/۶۲

همان گونه که در جدول (۱) ملاحظه می‌شود، پایایی بین دو کدگذار برای مصاحبه‌های این پژوهش، ۷۹/۶۲ درصد است. با توجه به اینکه میزان پایایی بیشتر از ۷۰ درصد است، بنابراین قابلیت اعتماد کدگذاری‌ها مورد تأیید است.

یافته‌ها

در بخش یافته‌های پژوهش ابتدا ویژگی‌های جمعیت‌شناختی و در ادامه نمونه‌ای از فرآیند استخراج مضامین فراگیر و در انتها نتایج نهایی تحلیل مضمون ارائه می‌گردد. جدول (۲) ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه آماری (مصاحبه‌شوندگان) را نمایش می‌دهد.

جدول ۲. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مصاحبه‌شوندگان

سمت/سازمان	تحصیلات	سن	جنسیت	وضعیت مصاحبه-شوندگان
۹ نفر ورزشکار/کادرفنی/سرپرست	۴ نفر کارشناسی	۱۰ نفر بین ۳۰ تا ۴۵ سال	۱۷ نفر مرد	
۸ نفر مدیر/معاون/کارشناس	۷ نفر کارشناسی ارشد	۷ نفر بالای ۴۵ سال		
	۶ نفر دکتری			

در این بخش و به دلیل حجم بالای داده‌ها، از ارائه همه داده‌ها خودداری شده و صرفاً نحوه استخراج یکی از مضامین فراگیر در قالب جدول (۳) به همراه سایر اطلاعات ارائه می‌شود. نتایج نهایی نیز در جدول (۴) نشان داده شده است. در بررسی مضامین سازمان‌دهنده همان‌گونه که مشاهده می‌شود پس از بازنگری و انجام اصلاحات، هشت مضمون سازمان‌دهنده وجود داشت که در قالب دو مضمون فراگیر دسته‌بندی شدند.

جدول ۳. نمونه‌ای از فرآیند استخراج مضامین فراگیر

مضمون فراگیر	مضامین سازمان-دهنده	مضامین پایه و نقل قول‌های مرتبط با آن
راهبردی	منابع مالی و اقتصادی	تخصیص بودجه مناسب و اختصاصی در بخش ورزش قهرمانی (... خوب طبیعتاً یکی از پیش نیازهای مهم برای توسعه ورزش قهرمانی و به تبع اون کسب موفقیت در میداين بين‌المللی در نظر گرفتن بودجه‌های مناسب و اختصاصی برای ورزش قهرمانیه، شاید بشه گفت ۵۰ درصد موفقیت ورزش قهرمانی به منابع مالی وابسته هستش)).
		حمایت مالی و جذب حامیان مالی (... امروزه واقعاً بحث جذب اسپانسر و استفاده از ظرفیت منابع مالی خارج از سازمان انکارناپذیره و سازمان‌هایی میتونن موفق باشن که بتونن به خوبی این منابع رو برای سازمان خودشون جذب و از اون‌ها استفاده کنن)).

		<p>تسهیل قوانین و مقررات در بخش جذب حامیان مالی ((... خوب با توجه به این که هر سازمانی برای خودش یک سری محدودیت‌ها دارد، جذب حامی مالی و اسپانسر در بخش ورزش قهرمانی هست، اگر می‌شد این محدودیت‌ها کمی کمتر بشه و یا قوانین تسهیل بشه شاید می‌شد در بخش جذب اسپانسر و اسپانسرینگ بهتر عمل کنیم)).</p>
--	--	---

با توجه به تجزیه و تحلیل‌های انجام‌شده، عوامل مؤثر بر موفقیت کاروان ورزشی نظامیان جمهوری اسلامی ایران در قالب دو مضمون فراگیر و هشت مضمون سازمان-دهنده در جدول (۴) قابل ملاحظه است.

جدول ۴. مضامین پایه، مضامین سازمان‌دهنده و مضامین فراگیر استخراج‌شده

مضامین فراگیر	مضامین سازمان-دهنده	مضامین پایه
راهبردی	منابع مالی و اقتصادی	<p>تخصیص بودجه مناسب و اختصاصی در بخش ورزش قهرمانی؛ حمایت مالی و جذب حامیان مالی؛ تسهیل قوانین و مقررات در بخش جذب حامیان مالی؛</p>
	فرهنگی و اجتماعی	<p>استفاده از ظرفیت رسانه‌های جمعی در اشاعه و تقویت ورزش قهرمانی نظامیان؛ ترویج، تبلیغ، ترغیب و آموزش ورزش نظامیان در سطح جامعه؛ افزایش هماهنگی، همکاری، یکپارچگی و هم‌افزایی بین بخشی در نیروهای مسلح؛ نهادینه کردن فلسفه ورزش قهرمانی مبتنی بر عملیات در نزد فرماندهان عالی‌رتبه؛ تعاملات و مراودات مناسب با باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای خارج از بخش نظامی؛</p>

مضامین فراگیر	مضامین سازمان- دهنده	مضامین پایه
		<p>جذب و استخدام ورزشکاران قهرمان زن؛ بهبود فرهنگ سازمانی نیروهای مسلح در بخش ورزش قهرمانی؛ تبلیغ و ترویج ورزش قهرمانی در بین نیروهای پایور و وظیفه؛</p>
	مدیریتی	<p>تدوین برنامه راهبردی در بخش ورزش قهرمانی؛ ایجاد پایگاه‌های ورزش حرفه‌ای و قهرمانی در مناطق مختلف جغرافیایی؛ نظام استعدادیابی سیستماتیک و استعداد پروری؛ برگزاری منظم لیگ‌های ورزشی؛ ارتباط مناسب تربیت بدنی با وزارت ورزش و فدراسیون‌ها؛ ایجاد واحد تخصصی در تربیت بدنی؛ باشگاه‌داری حرفه‌ای در بخش ورزش قهرمانی؛ تفکر و نگاه راهبردی فرماندهان ارشد نسبت به ورزش قهرمانی؛ تشکیل فدراسیون ورزش نظامیان؛ ایجاد رسته تربیت بدنی در نیروها؛ برگزاری المپیادهای ملی نظامیان در رشته‌های قهرمانی؛ سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی بیشتر در رشته‌های نظامی و کاربردی (چتربازی، جهت‌یابی، پنج‌گانه نظامی و ...)</p>
	تحقیق و توسعه ^۱	<p>پژوهش‌های راهبردی و طرح‌های پژوهشی در حوزه ورزش قهرمانی نظامیان؛ مراکز مطالعات راهبردی و کمیته‌های تحقیق و پژوهش در بخش ورزش قهرمانی و ارتباط با پژوهشگاه تربیت بدنی؛ ایجاد بانک‌های اطلاعاتی تخصصی در بخش ورزش قهرمانی؛ تدوین و ایجاد چرخه ورزش قهرمانی در نیروهای مسلح؛</p>

مضامین فراگیر	مضامین سازمان- دهنده	مضامین پایه
		<p>مطالعه و الگو برداری از سیستم ورزش قهرمانی کشورهای موفق در بخش ورزش قهرمانی؛ طراحی و تدوین برنامه‌های ورزش تخصصی در جدول زمان-بندی برنامه پادگان‌ها؛ تدوین سند جامع ورزش قهرمانی</p>
	سیاسی	<p>کسب میزبانی مسابقات بین‌المللی؛ کسب کرسی‌های بین‌المللی؛ مراودات و ارتباطات مطلوب سیاسی با سازمان‌های بین‌المللی ورزشی نظامیان و سیزم و سایر کشورها؛ تدوین سیاست داخلی در بخش ورزش قهرمانی نظامیان از سوی متولیان و حمایت بیشتر از ورزش نظامیان؛</p>
	تجهیزات و امکانات	<p>تجهیزات و امکانات استاندارد ورزشی با رویکرد عملیاتی؛ استفاده از تکنولوژی‌های روزآمد؛ توزیع عادلانه تجهیزات و امکانات در سطح کشور؛ به‌روزرسانی زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری؛</p>
اجرایی	پشتیبانی و تدارکات	<p>برگزاری اردوهای مشترک و اردوهای آماده‌سازی منظم در طول سال؛ حمایت مادی و معنوی از قهرمانان ورزشی و ورزش قهرمانی؛ اعزام ورزشکاران و تیم‌های ورزشی به مسابقات برون مرزی و شرکت در مسابقات چندجانبه؛ تدارکات و پشتیبانی مطلوب از کاروان ورزشی و فراهم کردن امکانات رفاهی؛ ایجاد محرک‌ها و مشوق‌های انگیزشی در بخش ورزش قهرمانی؛</p>
	منابع انسانی	<p>پرورش، تربیت و توانمندسازی پایوران ورزشکار؛ شناسایی، جذب و استخدام قهرمانان ورزشی؛</p>

مضامین فراگیر	مضامین سازمان- دهنده	مضامین پایه
		توانمندسازی، ارتقاء و به‌روز رسانی منابع انسانی؛ تربیت و پرورش نیروی انسانی متخصص (سر مربی، روان‌شناس، پزشک، داور و ...)؛ استفاده مطلوب و بهینه از ظرفیت سربازان قهرمان؛ تربیت و پرورش افسر ورزش؛ ایجاد مدارس نظامی و تربیت ورزشکار قهرمان؛ انعقاد تفاهم‌نامه با آموزش و پرورش و جذب ورزشکاران از مدارس؛

در پایان این بخش و به‌عنوان جمع‌بندی یافته‌های پژوهش، مدل شماتیک عوامل مؤثر بر موفقیت کاروان ورزشی نظامیان جمهوری اسلامی ایران در شکل (۲) ارائه شده است.

شکل ۲. مدل شماتیک عوامل مؤثر بر کامیابی کاروان ورزشی نظامیان جمهوری اسلامی ایران

بحث و نتیجه‌گیری

همان‌طور که در جدول شماره (۴) مشخص شده، می‌توان عوامل مؤثر بر موفقیت کاروان ورزشی نظامیان جمهوری اسلامی ایران را در دو دسته اصلی راهبردی و

اجرای دسته‌بندی کرد که در ادامه به تشریح هر کدام از مضامین فراگیر پرداخته خواهد شد.

مضمون فراگیر ۱: راهبردی

عوامل راهبردی به‌عنوان مهم‌ترین عوامل در پیشبرد اهداف هر سازمانی مطرح شده است. عوامل راهبردی که در بخش موفقیت کاروان ورزشی نظامیان جمهوری اسلامی ایران به آن پرداخته شده است شامل منابع مالی و اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی، مدیریتی، تحقیق و توسعه و عوامل سیاسی است که در ادامه به تفسیر هر یک از این عوامل پرداخته خواهد شد.

هر سازمان ورزشی برای پیشبرد برنامه‌ها و پروژه‌های خود نیاز به حمایت مالی دارد، این حمایت‌ها موجب می‌شود تا سازمان ورزشی به آرمان‌های خود نائل شود. علاوه بر حامی مالی جهت در اختیار داشتن کادر قوی، امکانات و تجهیزات ورزشی، اردوها و مسابقات تدارکاتی سطح بالا، پرداخت به‌موقع دستمزدها، در اختیار داشتن کادر پزشکی و فیزیوتراپی مجرب و ... تیم‌ها و کاروان‌های ورزشی باید از وضعیت مالی بالایی برخوردار بوده و ضعف مالی می‌تواند بر روی عوامل مذکور اثرگذار باشند و موفقیت ورزشی تیم و کاروان را به خطر انداخته و در موارد متعددی می‌تواند باعث اختلال در موفقیت در رقابت‌های بین‌المللی شود (قربانی مورینه و همکاران، ۱۳۹۸، ۱۵۳). همان‌طور که اشاره شد منابع مالی و اقتصادی از مهم‌ترین منابع جهت نیل به موفقیت ورزشی محسوب می‌شوند و تمامی سازمان‌ها برای پیشبرد اهداف خود نیاز مبرمی به تأمین منابع مالی خود از بخش‌های مختلف دارند. وان توپیکوم و جورسکوگ (۲۰۱۲)، و ترخانی و همکاران (۱۳۹۹)، هم منابع مالی، حمایت مالی و سرمایه‌گذاری-های مالی را از جمله عوامل مؤثر در موفقیت ورزشی عنوان کردند. تخصیص بودجه مناسب و اختصاصی در بخش ورزش قهرمانی یکی از عوامل مؤثری است که می‌تواند زمینه موفقیت کاروان ورزشی در مسابقات بین‌المللی را تسهیل نماید. در همین رابطه مصاحبه‌شونده شماره ۶ بیان کرده است: «خب طبیعتاً یکی از پیش‌نیازهای مهم برای

توسعه ورزش قهرمانی و به تبع اون کسب موفقیت در میادین بین‌المللی در نظر گرفتن بودجه‌های مناسب و اختصاصی برای ورزش قهرمانیه، شاید بشه گفت ۵۰ درصد موفقیت ورزش قهرمانی به منابع مالی وابسته هستش». حمایت مالی و جذب حامیان مالی نیز یکی دیگر از عوامل مهم در بحث توسعه ورزش قهرمانی و موفقیت ورزشی است. حمایت مالی یکی از مهم‌ترین منابع درآمدی در ورزش امروزی است و یکی از راه‌های تأمین بودجه‌ی کافی جهت انجام فعالیت‌های ورزشی به‌ویژه فعالیت‌های قهرمانی، جذب سرمایه‌گذاری شرکت‌ها و موسسات خصوصی در صنعت ورزش است (اسمیت و استوارت^۱، ۲۰۱۴، ۱۹۵). با توجه به محدودیت منابع سازمان در بخش مالی می‌توان با جذب حامیان مالی مناسب از خارج سازمان بسیاری از هزینه‌های سازمان در بخش ورزش قهرمانی را پوشش داد و به توسعه ورزش قهرمانی و به تبع آن موفقیت در میادین بین‌المللی یاری رساند. تسهیل قوانین و مقررات در بخش جذب حامیان مالی نیز می‌تواند به جذب بیشتر حامیان مالی کمک کند. با توجه به این که سازمان‌های نظامی در بخش جذب حامیان مالی دارای محدودیت‌هایی هستند، می‌توان با اتخاذ قوانین و مقررات مشخص و شفاف نسبت به جذب حامیان مالی در سازمان و ورزش قهرمانی اقدام نمود. در همین رابطه مصاحبه‌شوند شماره ۳ بیان کرده است: «خب با توجه به این که هر سازمانی برای خودش یک سری محدودیت‌ها داره، جذب حامی مالی و اسپانسر در بخش ورزش قهرمانی هست، محدودیت وجود دارد، اگر می‌شد این محدودیت‌ها کمی کمتر بشه و یا قوانین تسهیل بشه شاید می‌شد در بخش جذب اسپانسر و اسپانسرینگ بهتر عمل کنیم».

همان‌طور که در بخش‌های پیش به آن اشاره شد، موفقیت ورزشی کشورها در مسابقات بین‌المللی متأثر از عوامل مختلفی است. یکی از این عوامل، عوامل فرهنگی و اجتماعی است. اقدامات و تصمیمات در حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی می‌تواند تأثیر مستقیمی بر موفقیت ورزشی تیم‌ها و کاروان‌های ورزشی داشته باشد. در همین رابطه

فتر (۲۰۱۱)، توسعه ورزش قهرمانی را از طریق توسعه فرهنگی جوامع می‌داند و عنوان می‌دارد عوامل فرهنگی به صورت نهفته در گسترش ورزش قهرمانی و کسب موفقیت می‌توانند تأثیرگذار باشند. بی‌توجهی نسبت به این عامل می‌تواند ما را از رسیدن به کسب موفقیت دور کند. یکی از عامل‌های مهم در این بخش استفاده از ظرفیت رسانه‌های جمعی در اشاعه و تقویت ورزش قهرمانی نظامیان است. امروزه رسانه‌ها قوی‌ترین ابزار برای طرح و رواج اندیشه‌ها و کارآمدترین وسیله برای نفوذ فرهنگ‌ها و نگرش‌ها به قلب جوامع محسوب می‌شوند. رسانه‌های جمعی به‌عنوان عامل انتقال ارزش‌ها دامنه وسیعی دارند و همه افراد جامعه بدون در نظر گرفتن طبقه اجتماعی، تحت تأثیر رسانه‌ها قرار می‌گیرند (میریوسفی، ۱۳۹۸). ارتباط رسانه‌های جمعی با ورزش قهرمانی نظامیان می‌تواند در ابعاد تبلیغی، آموزشی و پوشش خبری رویدادها و مسابقات و اقدامات قهرمانی ورزش نظامیان بسیار مؤثر باشد. شایسته است که از ظرفیت عظیم رسانه برای گسترش و توسعه ورزش قهرمانی نظامیان استفاده شود. ترویج، تبلیغ، ترغیب و آموزش ورزش نظامیان در سطح جامعه و در بین نوجوانان و جوانان از جمله اقداماتی است که سبب آشنایی نسل جوان با رشته‌های ورزشی نظامیان شده و این امر می‌تواند در جذب و علاقمندی جوانان به سازمان‌های نظامی و کسب موفقیت در این سازمان‌ها از سوی جوانان کمک شایانی نماید. در همین رابطه مصاحبه‌شونده شماره ۱۱ بیان کرده است: «شما می‌تونید ملاحظه کنید که در کشورهای حوزه اسکاندیناوی رشته‌های نظامی از جمله رشته ورزشی جهت‌یابی در مدارس به بچه‌ها آموزش داده می‌شه، خب این امر خیلی می‌تونه به علاقمندی کودکان، نوجوانان و جوانان کمک کنه که بخوان بیان و در این رشته‌ها حتی به صورت حرفه‌ای و قهرمانی فعالیت کنن». در بخش فرهنگی و اجتماعی عواملی از جمله هماهنگی، همکاری، یکپارچگی و هم‌افزایی بین بخشی در نیروهای مسلح، بهبود فرهنگ سازمانی نیروهای مسلح در بخش ورزش قهرمانی و همچنین تبلیغ و ترویج ورزش قهرمانی در بین نیروهای پایور و وظیفه و حمایت از آن‌ها در این بخش می‌تواند از جمله اقدامات مثبت قلمداد شود. نهادینه

کردن فلسفه ورزش قهرمانی مبتنی بر عملیات در نزد فرماندهان و تمرکز بر روی پرورش پایوران و همچنین اصلاح دیدگاه و فلسفه کسب مدال توسط قهرمانان ورزشکار می‌تواند ظرفیت عظیم نیروهای پایور را فعال و با برنامه‌ریزی جامع و اصولی در طی سالیان دراز و به صورت مداوم کاروان ورزشی ایران را در کسب مدال‌های بین‌المللی یاری نماید. تعاملات و مراودات مناسب با باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای خارج از بخش نظامی می‌تواند با به اشتراک گذاری دانش و علوم تمرینی مختلف سبب ارتقاء و به‌روزرسانی تیم‌های ورزشی نیروهای نظامی گردد. مصاحبه‌شونده شماره ۱۰ بیان کرده است: «به نظر می‌رسد باید ورزشکاران و تیم‌های ما با محیط ورزشی خارج از محیط‌های نظامی هم در ارتباط باشن، با ورزشکار و تیم‌های دیگه تمرین کنن، حتی شده با ملی‌پوشای رشته‌های خودشون هم تمرین کنن و اردو برگزار کنن، این تنوع کمک می‌کنه که ورزشکارا و تیم‌های ما آماده بشن». با توجه به این‌که نیمه از ترکیب کاروان‌های اعزامی کشورهای مختلف در رقابت‌های بین‌المللی و مسابقات سیزم را زنان تشکیل می‌دهند و تعداد زیادی از مدال‌ها را نیز زنان در مسابقات کسب می‌کنند، حضور زنان در این رقابت‌ها دارای اهمیت فراوانی است و در رشته‌هایی تکواندو، تیروکمان، تیراندازی، چتربازی و ... می‌توان با جذب ورزشکاران قهرمان زن و یا استخدام زنان در نیروها و پرورش و تربیت آن‌ها در بعد ورزش قهرمانی نتایج و مدال‌های بهتری کسب شود.

عوامل مدیریتی و برنامه‌ریزی یکی از مهم‌ترین و در عین حال اساسی‌ترین موضوعات در بحث موفقیت تیم‌ها و کاروان‌های ورزشی است. در همین رابطه سوسا و همکاران (۲۰۱۶) و سجادی و همکاران (۱۳۹۲)، نیز عوامل مدیریتی و برنامه‌ریزی را از جمله اقدامات و عوامل مؤثر در موفقیت‌های ورزشی عنوان کردند که با نتایج این بخش از پژوهش هم‌خوان است. اجرای برنامه راهبردی در بخش ورزش قهرمانی در نیروهای مسلح می‌تواند چشم‌انداز، مأموریت و اهداف بلند مدت ورزش قهرمانی را ترسیم کرده و کاروان‌های ورزشی را نیز در این حوزه منتفع کند. ایجاد پایگاه‌های ورزش

حرفه‌ای و قهرمانی در مناطق مختلف جغرافیایی کشور و همچنین مناطق مستعد کشور (به‌عنوان مثال کشتی‌فرنگی استان خوزستان، کشتی‌آزاد استان مازندران، جودو استان خراسان و ...) می‌تواند در بخش شناسایی، بکارگیری، آموزش و تربیت قهرمانان ورزشی نظامی نقش بسیار مهم و باارزشی را ایفا کند. با توجه به ظرفیت استان‌های مختلف در رشته‌های مختلف ورزشی می‌توان پایگاه‌های ورزش تخصصی را در آن مناطق ایجاد و از تمامی ظرفیت‌های موجود اعم از مربی، داور، روان‌شناس و ... جهت تربیت و پرورش و معرفی ورزشکاران قهرمان نظامی استفاده کرد. در همین رابطه مصاحبه‌شونده شماره ۱ بیان کرده است: «اگه ما بتونیم پایگاه‌های ورزش قهرمانی رو با توجه به پتانسیل و ظرفیت موجود استان‌های مستعد و همچنین آمایش سرزمینی راه-اندازی کنیم می‌تونیم ورزشکاران قهرمان خوبی رو در اونجاها تربیت کنیم و پشتوانه خوبی رو برای تیم‌های ورزشیمون ایجاد کنیم». نظام استعدادیابی دارای برنامه و استعدادپروری در بخش ورزش قهرمانی نظامیان علاوه بر شناسایی استعدادها موجود در نیروها، به خصوص دانشگاه‌ها و دانشکده‌های افسری و پایوران ورزشکار، می‌تواند این استعدادها را پرورش داده و آن‌ها را شکوفا نماید. استعدادیابی به‌معنای شناسایی و کشف آن دسته از قابلیت‌های بالقوه افراد است که قابلیت پروراندن داشته باشند. لازمه موفقیت پایدار در میادین بین‌المللی ورزشی توجه ویژه به امر پشتوانه‌سازی است (پاپیچ و همکاران^۱، ۲۰۰۹، ۸۳۲). طبیعی است پشتوانه‌سازی کارآمد از طریق توجه صحیح به روش‌های علمی استعدادیابی میسر است. استعدادیابی ورزشی فرآیند کشف قابلیت‌های بالقوه ورزشکاران و تعیین انطباق این قابلیت‌ها بر نکات اساسی و مؤثر در رشته‌های ورزشی مختلف است (ویل و همکاران^۲، ۲۰۰۹، ۱۴). اگر نظام استعدادیابی به خوبی طراحی، اجرا و پیاده‌سازی شود می‌تواند منافع بسیار مطلوبی را برای ورزش قهرمانی نظامیان در بر داشته باشد. برگزاری منظم لیگ‌ها و مسابقات ورزشی در نیروهای مسلح

---

1 . Papić et al

2 . Vale et al

علاوه بر آمادگی مطلوب ورزشکاران نظامی باعث می‌شود تا استعدادهاى جدیدی نیز در بخش ورزش قهرمانی شناسایی و به تیم‌های قهرمانی نظامیان معرفی شوند. در کنار این عوامل، سیاست‌گذاری‌ها نیز می‌تواند جهت و خط و خطوط کلی فعالیت در بخش ورزش قهرمانی را مشخص سازد و به‌نظر می‌رسد هرچقدر این سیاست‌ها معطوف به بخش قهرمانی و رویدادهای سیزم باشد، موفقیت کاروان ورزشی نظامیان در رقابت‌های بین‌المللی نیز محتمل‌تر خواهد بود. در همین رابطه مصاحبه‌شونده شماره ۹ بیان کرده است: «به‌نظر بنده یکی از مواردی که میتونه کمک‌کننده به موفقیت کاروان ما در مسابقات سیزم، برمیگرده به سیاست‌گذاری‌ها. هرچقدر در این سیاست‌ها، ورزش قهرمانی دیده بشه به تبعش توجه زیرمجموعه‌ها نیز بیشتر میشه و اون حساسیته به بحث ورزش قهرمانی میتونه منجر به موفقیت بشه». افزایش ارتباط با وزارت ورزش و جوانان و فدراسیون‌ها می‌تواند سبب هماهنگی و هم‌افزایی هرچه بیشتر در بخش ورزش قهرمانی نظامیان شده و به تبع آن موفقیت کاروان ورزشی دور از انتظار نخواهد بود. باشگاه‌داری حرفه‌ای در بخش ورزش قهرمانی و استفاده از ورزشکاران نظامی و پاپوران ورزشکار در بدنه اصلی این تیم‌ها و حضور پرقدردت در لیگ‌های برتر رشته‌های مختلف نیز می‌تواند به پرورش و آماده‌سازی ورزشکاران نظامی کمک‌شایانی نماید. در همین رابطه مصاحبه‌شونده شماره ۱۳ بیان کرده است: «هرچقدر ما بتونیم به لحاظ حرفه‌ای صاحب تیم‌ها و باشگاه‌های قهرمانی باشیم و مثل گذشته در مسابقات لیگ برتر حرفی برای گفتن داشته باشیم می‌تونیم امیدوار باشیم که از دل این تیم‌ها ورزشکاران خوبی رو به تیم‌های قهرمانی نظامیان معرفی کنیم». تفکر و نگاه راهبردی نسبت به ورزش قهرمانی و همچنین درک میزان اهمیت ورزش قهرمانی و موفقیت کاروان ورزشی در رقابت‌های سیزم می‌تواند تأثیر زیادی در اتخاذ تصمیمات مناسب در این حوزه داشته و موفقیت کاروان ورزشی را باعث شود. تشکیل فدراسیون ورزش نظامیان به‌عنوان یک نهاد عمومی غیردولتی می‌تواند کلیه امور مرتبط با ورزش قهرمانی نظامیان را از برنامه‌ریزی تا پرورش و اعزام ورزشکاران به مسابقات را انجام دهد و

ارتباط مناسب با فدراسیون ورزش نظامیان می‌تواند سبب هم‌افزایی و مدیریت هرچه بیشتر ورزش نظامیان شود. تقویت ساختار تربیت بدنی و استقلال آن در تشکیلات سازمانی می‌تواند سبب سهولت در تصمیم‌گیری‌های سازمانی و نیل به موفقیت بیشتر در اهداف از پیش تعیین شده می‌شود. ایجاد رشته تربیت بدنی در نیروها می‌تواند در هدایت و بکارگیری مطلوب و بهینه پایوران و ورزشکاران قهرمان کمک شایانی نماید. مصاحبه‌شونده شماره ۱۰ بیان کرده است: «ایجاد رشته تربیت بدنی در نیروها می‌تونه به صورت تخصصی پایوران و ورزشکاران را هدایت و نهایت استفاده را از ظرفیت آن‌ها در بخش ورزش قهرمانی بیره». برگزاری المپیادهای ملی نظامیان در رشته‌های قهرمانی، علاوه بر ایجاد انگیزه در ورزشکاران می‌تواند باعث تقویت و آمادگی بیشتر ورزشکاران نظامی شده و همچنین افزایش رقابت بین نیروهای مختلف می‌تواند تیم‌های ملی قدرتمندی را جهت حضور در رقابت‌های بین‌المللی آماده و مهیا سازد. آخرین عامل در بخش مدیریتی، سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی بیشتر در رشته‌های نظامی و کاربردی از قبیل چتربازی، جهت‌یابی، پنج‌گانه نظامی و ... است. کاروان ورزشی جمهوری اسلامی ایران در رقابت‌های بین‌المللی، می‌تواند با سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی بیشتر در این رشته‌ها زمینه را برای موفقیت بیشتر در این رشته‌ها فراهم کرد.

منظور از تحقیق و توسعه، کار خلاق است که به‌طور منظم و برنامه‌ریزی شده، برای افزایش ذخیره علمی و دانش فنی انجام می‌شود. با اطمینان می‌توان ادعا کرد که بین تحقیقات و نوآوری و در نتیجه میزان پیشرفت حقیقی در هر کشور، رابطه مستقیم وجود دارد. امروزه همه کشورها اعم از کشورهای صنعتی و کشورهای در حال توسعه در تلاش‌اند تا بر حجم سرمایه‌گذاری‌های تحقیقاتی خود بیفزایند. در این میان کشورهای صنعتی برای حفظ موقعیت خود و یا افزایش برتری خویش در صحنه‌های رقابت بین‌المللی، در تحقیقات سرمایه‌گذاری می‌کنند و کشورهای در حال توسعه نیز دریافته‌اند که برای رسیدن به رشد و توسعه واقعی راهی جز سرمایه‌گذاری در زمینه تحقیقات ندارند (کشاورز و همکاران، ۱۳۸۹، ۳۷). پژوهش‌های علمی و مباحث مرتبط

با تحقیق و توسعه به عنوان یکی از عوامل تأثیرگذار بر موفقیت کاروان‌های ورزشی در مسابقات بین‌المللی مطرح است. در همین رابطه دی‌یوسچر و همکاران (۲۰۱۰)، تروینس و همکاران (۲۰۱۴)، سوسا و همکاران (۲۰۱۶) و ترخانی و همکاران (۱۳۹۹) پژوهش‌های علمی و حمایت‌های علمی-پژوهشی را از جمله عوامل مؤثر بر موفقیت عنوان کردند. پژوهش‌های راهبردی و طرح‌های پژوهشی در حوزه ورزش قهرمانی نظامیان، ایجاد مراکز مطالعات راهبردی و کمیته‌های تحقیق و پژوهش در بخش ورزش قهرمانی و همچنین ارتباط با پژوهشگاه تربیت بدنی در این بخش می‌تواند به رشد و توسعه ورزش قهرمانی در نیروهای نظامی کمک شایانی کنند. ایجاد بانک‌های اطلاعاتی تخصصی در بخش ورزش قهرمانی، ضمن ثبت و ضبط کلیه اطلاعات نیروها در بخش ورزش قهرمانی، می‌تواند اطلاعات جامع و کاملی را برای مدیریت و برنامه‌ریزی هرچه بهتر ورزش قهرمانی در اختیار مدیران و متولیان قرار دهد. در همین رابطه مصاحبه‌شونده شماره ۱۷ بیان کرده است: «با یک سیستم جامع اطلاعاتی در بخش ورزش قهرمانی، می‌تونیم بفهمیم در کجای کشور چقدر ورزشکار فعال قهرمان داریم، تو چه رشته‌هایی، چه تجهیزاتی داریم و چه کمبودهایی؛ این کمک می‌کنه که بتونیم بهتر مدیریت کنیم». تدوین و ایجاد چرخه صحیح ورزش قهرمانی در نیروهای مسلح می‌تواند فرآیند دقیق و درست جذب، تربیت، پرورش و بکارگیری ورزشکاران قهرمان در نیروها را راه‌اندازی کرد و در یک مسیر علمی و جامع، ورزشکاران را از ابتدا تا انتهای مدار قهرمانی هدایت نماید. مطالعه و الگوبرداری از سیستم ورزش قهرمانی کشورهای موفق نیز یکی دیگر از عوامل مطرح در این بخش است. الگوبرداری روشی منظم است که سازمان‌ها به وسیله آن می‌توانند فعالیت‌های خود را بر اساس بهترین صنعت یا سازمان اندازه‌گیری و اصلاح کنند. الگوبرداری از کشورهای موفق می‌تواند ضمن آشنایی با روش‌های روزآمد کشورهای کامیاب در زمینه ورزش قهرمانی، دانش بهترین عملکرد و اجزای آن را در اختیار مدیران و متولیان ورزش قهرمانی قرار می‌دهد. الگوبرداری یکی از ابزارهای بهبود هستند و از طریق مقایسه خود

با سایر کشورها عملکرد خود را در زمینه مد نظر بهبود بخشید. آخرین عامل در این بخش طراحی و تدوین برنامه‌های ورزش تخصصی در جدول زمان‌بندی برنامه پادگان‌ها است. با توجه به این که جدول زمان‌بندی برنامه پادگان‌ها از نظر انجام و اجرای ورزش‌های تخصصی و قهرمانی دچار ضعف زیادی هستند، به نظر می‌رسد با بازنگری کلی و جامع در جدول زمان‌بندی برنامه‌ها می‌توان ضمن تقویت و غنی‌سازی برنامه پادگان‌ها، از مزایای اجرای برنامه ورزش تخصصی در تیم‌های قهرمانی بهره لازم را برد. در همین رابطه مصاحبه‌شونده شماره ۱۱ بیان کرده است: «به نظر من اگر بشه زمان بیشتری رو به ورزش، اونم ورزش تخصصی بدیم، به نظر می‌رسه اتفاقات بهتری در بعد ورزش همگانی و قهرمانی بیفته».

آخرین عامل در بخش عوامل راهبردی مؤثر بر موفقیت ورزشی عامل سیاسی است. امروزه ورزش ارتباط نزدیکی با سیاست پیدا کرده و به یک موضوع روابط بین‌المللی تبدیل شده است. کارکردهای بین‌المللی ورزش، به منزله یک منبع قدرت نرم آن را به ابزار سیاست خارجی و دیپلماسی عمومی تبدیل کرده به طوری که کشورها سعی دارند از ورزش، به‌ویژه ورزش‌هایی که جنبه بین‌المللی دارد و نیز رویدادهای بزرگ ورزشی بین‌المللی هم‌چون بازی‌های المپیک، مسابقات تابستانی سیزم و جام جهانی فوتبال، برای اهداف گسترده خود در خصوص کسب قدرت، ثروت و افزایش منزلت بین‌المللی استفاده کنند (صباغیان، ۱۳۹۴، ۱۳۵). کسب میزبانی مسابقات بین‌المللی و کسب کرسی‌های بین‌المللی از جمله عواملی است که می‌تواند به کسب موفقیت ورزشی کمک کند. مصاحبه‌شونده شماره ۹ در این باره بیان کرده است: «اگر ما بتونیم میزبانی مسابقات بزرگ و بین‌المللی را در کشور خودمون بگیریم می‌تونیم با ورزشکارای بیشتر تو مسابقات شرکت کنیم و همچنین اگه بتونیم تو مجامع بین‌المللی و هیات رئیسه‌های سیزم جایگاه و کرسی بگیریم خیلی کمک می‌کنه که بتونیم با گفتگو و تعاملات سیاسی امتیازهای بیشتر و بهتری رو برای کشورمون بگیریم». مرادوات و ارتباطات مطلوب سیاسی با سازمان‌های بین‌المللی ورزشی نظامیان و سیزم و همچنین

سایر کشورها، هم فارغ از کسب جایگاه و کرسی بین‌المللی می‌تواند اثرات مطلوبی را برای کشور در پی داشته باشد. تدوین سیاست داخلی در بخش ورزش قهرمانی نظامیان از سوی متولیان و حمایت از ورزش آخرین عاملی است که در بخش سیاسی وجود دارد. در این رابطه مصاحبه شونده شماره ۴ بیان کرده است: «اگر بشه که با ارتباطات خاص بتونیم نظر مثبت و حمایت‌های دست‌اندرکاران مدیریتی تو کشور رو به ورزش نظامیان و مسابقات سیزم جلب کنیم و اهمیت مسابقات سیزم رو به اون‌ها نشون بدیم می‌تونیم هم بودجه‌های بیشتر و مطلوب‌تری بگیریم و هم تلاش کنیم که ورزش قهرمانی در نیروها رو توسعه و ارتقاء بدیم».

مضمون فراگیر ۲: اجرایی

عوامل اجرایی به‌عنوان یکی از بخش‌های مهم برای کارکرد صحیح و بهینه هر سازمانی مطرح شده است. به‌نظر می‌رسد، توجه و بکارگیری این بخش در برنامه‌های سازمان می‌تواند سازمان را از رسیدن به اهداف از پیش تعیین شده، نزدیک کند. عوامل اجرایی در این پژوهش شامل تجهیزات و امکانات، پشتیبانی و تدارکات و منابع انسانی است که در ادامه به تشریح هر یک از این عوامل پرداخته خواهد شد.

یکی از عوامل مهم، با اهمیت و مؤثر در بحث توسعه ورزش قهرمانی و موفقیت تیم‌ها و کاروان‌های ورزشی حوزه تجهیزات و امکانات است. وجود تجهیزات و امکانات استاندارد ورزشی یکی از پیش‌نیازهای حوزه ورزش قهرمانی است و به‌نظر می‌رسد وجود تجهیزات و امکانات رابطه مستقیمی با بحث موفقیت ورزشی دارد. در همین رابطه وان توپیکوم و جورسکوگ (۲۰۱۲) و سوسا و همکاران (۲۰۱۶)، هم وجود امکانات و تجهیزات و ابزار مناسب را از جمله عوامل مؤثر بر بحث موفقیت عنوان کردند. استفاده از فناوری‌های روزآمد در رشته‌های تجهیزات محور مثل چتربازی، قایقرانی، دوچرخه‌سواری و ... و همچنین به‌روزرسانی زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری در بحث ورزش قهرمانی نیز می‌تواند تا حدود زیادی به موفقیت کاروان‌های ورزشی کمک کند. در همین رابطه مصاحبه‌شونده شماره ۴ بیان کرده است: «داشتن

تجهیزات و استفاده از امکانات به‌روز حرف اول رو می‌زنه، مثلاً ورزشکار میاد تو رشته چتر بازی با اختلاف چند سانت مدال رو از دست میده، بخاطر چی؟ بخاطر این که چترش به روز نیست؛ یا مثلاً تو رشته نجات غریق گیره‌ای که متصل میکنن جدا میشه و ورزشکار موفق نمیشه و کلی مثال دیگه که نشون میده تجهیزات تو ورزش قهرمانی چقدر مهمه». به نظر می‌رسد اگر تجهیزات و امکانات در سطح کشور توزیع و تقسیم شود ورزشکاران نظامی بیشتری می‌توانند از این فرصت استفاده و استعدادهای ناب خود در رشته‌های مختلف را بروز دهند. در همین رابطه مصاحبه‌شونده شماره ۱۵ بیان کرده است: «خدا رو شکر ما از نظر داشتن اماکن ورزشی و سرانه اماکن ورزشی در نیروهای مسلح وضعیت مطلوبی داریم، ... به نظرم اگر این امکانات و تجهیزات متمرکز نباشه و استان‌های دورافتاده ما هم بتونن این تجهیزات رو در اختیار داشته باشن باور بفرمایید ما اینقدر استعداد داریم که با کمترین تجهیزات هم میتونن کاری بکنن کارستان». پشتیبانی و تدارکات رکن اصلی هر فعالیتی است و یکی از اقدامات ضروری برای موفقیت کاروان‌های ورزشی می‌باشد. به نظر می‌رسد هر اندازه پشتیبانی و تدارکات مناسبی از کاروان‌های ورزشی به عمل آید درصد حصول موفقیت نیز افزایش یابد. تروینس و همکاران (۲۰۱۴) و سوسا و همکاران (۲۰۱۶) هم عوامل تدارکاتی و تسهیلاتی را از جمله عوامل مؤثر بر موفقیت عنوان کردند. برگزاری اردوهای مشترک و همچنین اردوهای منظم در طول سال و اعزام ورزشکاران و تیم‌های ورزشی به مسابقات برون مرزی و شرکت در مسابقات چندجانبه می‌تواند آمادگی مناسب کاروان و تیم‌های ورزشی را تأمین کند. در همین رابطه مصاحبه‌شونده شماره ۱۴ بیان کرده است: «اگر ما بتونیم به‌طور منظم و در طول سال برای تیم‌ها اردوهای آماده‌سازی داشته باشیم و با دعوت از کشورهای صاحب‌نام در رشته‌های مختلف اردوهای مشترک برگزار کنیم می‌تونیم سطح کیفی ورزشکارانمون رو ارتقاء بدیم و در صورتی که بتونیم یا خودمون مسابقات چندجانبه برگزار کنیم و یا در مسابقات چندجانبه شرکت کنیم هم می‌تونه برای تیم‌ها و ورزشکارانمون مفید فایده باشه».

حمایت مادی و معنوی از قهرمانان ورزشی و تدارکات و تسهیلات مناسب و همچنین تأمین امکانات رفاهی از جمله تغذیه و اسکان مطلوب نیز می‌تواند تا حد زیادی به آرامش روحی و جسمی ورزشکاران تیم‌های قهرمانی کمک کند و سبب شود تا ورزشکاران در میدانی رقابتی عملکرد مطلوب و مناسبی داشته باشند. ایجاد محرک‌ها و مشوق‌های انگیزشی در بخش ورزش قهرمانی آخرین عامل مطرح شده در این بخش است. ترغیب و تشویق پایوران ورزشکار به انجام ورزش تخصصی و قهرمانی در سطح نیروها با اعطای امتیازات و مشوق‌های ویژه و همچنین تعیین محرک‌هایی در صورت کسب موفقیت در رقابت‌های بین‌المللی می‌تواند تا حد زیادی باعث افزایش انگیزه ورزشکاران جهت شرکت در رقابت‌های قهرمانی شود. در همین رابطه مصاحبه‌شونده شماره ۵ بیان کرده است: «به نظرم بحث انگیزه و انگیزش ورزشکاران برای کسب موفقیت خیلی مهمه؛ اگر ما بتونیم پایوران و سربازان وظیفه رو تشویق کنیم که حاضر بشن بیان و در بخش ورزش قهرمانی فعالیت کنن و البته در کنار اون حمایت فرماندهان رو هم داشته باشن و باهاشون همکاری بشه، میشه انتظار این رو داشت که تعداد خوبی بیان و در این برنامه‌ها شرکت کنن و از دل اون‌ها استعدادهای خوبی هم شناسایی بشن؛ ... و اگه ورزشکاری رو که به مسابقات اعزام می‌کنیم بهش قول پرداخت پاداش رو بدیم در صورت کسب مدال، اون ورزشکار با روحیه و انگیزه خیلی بیشتری در رقابت‌ها حاضر میشه و به تبع عملکرد بهتری هم داره».

آخرین عامل در این بخش منابع انسانی است. انسان هسته اصلی توسعه یافتگی و عامل بنیادی هرگونه پیشرفت و تحولی به‌شمار می‌آید. پژوهش‌ها نشان می‌دهد که امروزه منابع انسانی، منبع مهم مزیت رقابتی سازمان بوده و اقدامات و سیاست‌های مدیریت منابع انسانی در جهت حمایت از استراتژی سازمان را به اجرا در می‌آورند (بیگمی و همکاران، ۱۳۹۶). به‌راستی هیچ موفقیت و دست‌آوردی بدون حضور و نقش‌آفرینی منابع انسانی کارآمد محقق نمی‌شود. نقش نیروی انسانی در موفقیت کاروان‌های ورزشی در مسابقات ورزشی انکارناپذیر است و نیروی انسانی متخصص شامل

ورزشکار نخبه، کادر فنی، پزشک، سرپرست، مدیر و ... همگی از اجزای کسب موفقیت در میادین بین‌المللی هستند. سجادی و همکاران (۱۳۹۲)، نیز منابع انسانی را از جمله عوامل مهم در کسب موفقیت‌های ورزشی عنوان کردند. پرورش، تربیت و توانمندسازی پایوران ورزشکار یکی از موارد مهم در بخش منابع انسانی است. نظر به این که ترکیب کاروان ورزشی اعزامی به رقابت‌ها، سرمایه‌گذاری در بخش پایوران و باتوجه به این که پایوران سال‌های طولانی در بدنه نیروهای مسلح قرار دارند می‌توان با تربیت و پرورش استعداد‌های موجود در میان پایوران، پشتوانه مطلوبی را برای سال‌های متمادی در اختیار سازمان قرار داد. شناسایی، جذب و استخدام قهرمانان ورزشی در نیروهای مسلح می‌تواند در تقویت تیم‌های قهرمانی نیروها بسیار مؤثر باشد. توانمندسازی، ارتقاء و به‌روز رسانی منابع و ظرفیت‌های انسانی سازمان نیز می‌تواند نقش مهمی را در موفقیت کاروان‌های اعزامی ایفا نماید. در همین رابطه مصاحبه‌شونده شماره ۱۲ بیان کرده است: «ما باید دائماً حواسمون به نیروهای انسانی سازمانمون باشه، چون در واقع همین نیروها هستن که ما رو به موفقیت می‌رسونن، باید اون‌هارو توانمند کنیم، براشون دوره‌های دانش‌افزایی برگزار کنیم، اون‌هارو به دوره‌های آموزشی خارج از کشور اعزام کنیم، سرمربی‌ها، تدارکات و داورهای ما باید با علم روز در حوزه خودشون آشنا بشن». تخصص‌گرایی در تربیت بدنی نیروهای مسلح و ستاد کل یکی از عوامل مهم در بخش نیروی انسانی محسوب می‌شود. در صورتی که عناصر و عوامل انسانی ما از تخصص لازم در حیطه شغلی و کاری خود برخوردار باشند طبیعتاً می‌توانند که سازمان و واحد مربوطه خود را در مسیر صحیح هدایت و به موفقیت برسانند. تربیت و پرورش نیروی انسانی متخصص (سرمربی، روان‌شناس، پزشک، داور و ...) و همچنین افسران ورزش در نیروها هم می‌تواند یکی از اقدامات و عوامل مؤثر در موفقیت تیم‌های ورزشی باشد. با توجه به ظرفیت مناسبی که از لحاظ نیروی انسانی در نیروهای مسلح وجود دارد با سرمایه‌گذاری مناسب، نیروهای توانمند و مناسبی را در حوزه‌های مختلف پرورش می‌یابد. با توجه به این که سربازان قهرمان زیادی دوره

وظیفه خود را در نیروهای مختلف سپری می‌کنند با برنامه‌ریزی مناسب از ظرفیت و توان آن‌ها در برای بهبود و توسعه ورزش قهرمانی سازمان استفاده می‌شود. در همین رابطه مصاحبه‌شونده شماره ۱۵ بیان کرده است: «ما می‌بینیم که هر ساله در نیروهای مختلف سربازان قهرمان زیادی تو رشته‌های مختلف وارد سازمان می‌شن، اگر ما بتونیم از اون‌ها تو حوزه آموزش و انتقال دانش به سایر سربازان و یا حتی استفاده از اون‌ها تو باشگاه‌های حرفه‌ای و قهرمانی هم استفاده کنیم خیلی می‌تونه اثربخش‌تر باشه». ایجاد مدارس نظامی و تربیت ورزشکار قهرمان در این مدارس هم می‌تواند یکی از ظرفیت‌هایی باشد که در آن بتوان ورزشکاران نظامی خوبی تربیت کرد. مدارس می‌تواند در کنار آموزش دروس معمولی، به دانش‌آموزان تعلیمات نظامی می‌دهد. انجام رشته‌های ورزشی کاربردی نظامی در این مدارس می‌تواند در طول یک بازه زمانی بلند مدت ورزشکاران قدرتمندی را تربیت کند. مصاحبه‌شونده شماره ۲ در این خصوص بیان کرده است: «ما می‌بینیم که در کشوری مانند روسیه حدود ۲۰۰ مدرسه نظامی فعالیت دارن و در اون مدارس برنامه‌های متنوعی از برنامه‌ها و تعالیم نظامی گرفته تا ورزشی به دانش‌آموزان ارائه می‌شه و آموزش رشته‌های کاربردی و عملیاتی مانند چتربازی از جمله آموزش‌های ضروری محسوب می‌شه». انعقاد تفاهم‌نامه با آموزش و پرورش و جذب ورزشکاران از مدارس، ضمن شناسایی و معرفی دانش‌آموزان ورزشکار به سازمان‌های نظامی و جذب آن‌ها از سوی نیروها، می‌تواند سازمان‌های نظامی را از ظرفیت مناسب این بخش بهره‌مند کنند.

پیشنهادهای کاربردی

در عرصه رقابت‌های بین‌المللی و شرکت در مسابقات سیزم توجه به عوامل مؤثر بر موفقیت کاروان و تیم‌های ورزشی از اهمیت زیادی برخوردار است. همان‌طور که ملاحظه شد عوامل که می‌تواند بر موفقیت کاروان ورزشی جمهوری اسلامی ایران در مسابقات نظامیان جهان مؤثر باشند، به دو دسته کلی راهبردی و اجرایی تقسیم می‌شود. پیشنهاد می‌شود که مسئولان، دست‌اندرکاران و متولیان ورزش نظامیان ضمن توجه به

عوامل راهبردی و برنامه‌ریزی مطلوب، توجه ویژه‌ای به عوامل اجرایی نیز داشته باشند و با اجرای برنامه‌ها زمینه را برای کسب موفقیت هرچه بیشتر کاروان ورزشی نظامیان مهیا کنند. در ادامه پیشنهادهای کاربردی با توجه به یافته‌های پژوهش که به ترتیب در بخش بحث و نتیجه‌گیری مورد بررسی قرار گرفتند، ارائه می‌شود.

۱. جذب حامیان مالی درون سازمانی و برون سازمانی جهت حمایت مالی از تیم‌ها و کاروان ورزشی نظامیان در بخش ورزش قهرمانی.
۲. استفاده از ظرفیت عظیم رسانه‌های جمعی از قبیل تلویزیون، رادیو، شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌های مکتوب در اشاعه و گسترش ورزش قهرمانی نظامیان در سطح جامعه و انعقاد تفاهم‌نامه با آن سازمان‌ها.
۳. جذب و استخدام ورزشکاران قهرمان زن در نیروها و همچنین تربیت و پرورش زنان پایور در نیروها در بخش ورزش قهرمانی.
۴. ایجاد پایگاه‌های ورزش حرفه‌ای و قهرمانی در مناطق مختلف جغرافیایی کشور و در رشته‌های کاربردی و مدال‌آور.
۵. ایجاد نظام استعدادیابی منظم و استعدادپروری در بخش ورزش قهرمانی.
۶. ایجاد مراکز مطالعات راهبردی و کمیته‌های تحقیق و پژوهش در بخش ورزش قهرمانی و ارتباط با مراکز آموزشگاهی و تحقیقاتی داخلی و خارجی و پژوهشگاه تربیت بدنی.
۷. انجام و اجرای پژوهش‌های راهبردی و طرح‌های پژوهشی در حوزه ورزش نظامیان.
۸. برنامه‌ریزی جهت دریافت میزبانی و برگزاری رویدادهای بین‌المللی سیزم در کشور.
۹. حضور فعال در مجامع سیزم و تلاش در جهت کسب جایگاه و کرسی‌های بین‌المللی در نهادها، مجامع و سازمان‌های بین‌المللی ورزشی نظامی.

۱۰. تهیه و تأمین تجهیزات و امکانات مطابق با استانداردهای ورزشی با رویکرد عملیاتی.
  ۱۱. بکارگیری و استفاده از فناوری‌های روزآمد در رشته‌های ورزشی تجهیزات محور از قبیل دوچرخه‌سواری، تکواندو، چتربازی و ...
  ۱۲. برگزاری اردوهای آماده‌سازی منظم در طول سال و همچنین اردوهای مشترک با کشورهای صاحب‌نام در رشته‌های مسابقات سیزم.
  ۱۳. اعزام ورزشکاران و تیم‌های ورزشی به مسابقات برون مرزی و شرکت در مسابقات چندجانبه با حضور کشورهای همسایه و دوست.
  ۱۴. پرورش، تربیت و توانمندسازی پایوران ورزشکار و تأکید بر استفاده از ورزشکاران پایور نیروهای مسلح برای حضور در مسابقات و رویدادهای بین-المللی.
  ۱۵. شناسایی، جذب و استخدام قهرمانان ورزشی و ورزشکاران نخبه به‌منظور رشد و تقویت سطح کمی و کیفی ورزش نیروهای مسلح.
  ۱۶. توانمندسازی، تربیت، پرورش و ارتقای ظرفیت نیروهای انسانی اعم از مدیر، سرمربی، پزشک، روان‌شناس، داور و ... در نیروها و ورزش قهرمانی نیروهای مسلح.
- سپاسگزاری**
- بدین وسیله از همه عزیزانی که ما را در این پژوهش یاری کردند، به‌خصوص مدیران، معاونان و کارشناسان اداره ورزش و آمادگی جسمانی ستاد کل نیروهای مسلح، سازمان تربیت‌بدنی ارتش و ادارات تربیت‌بدنی سایر نیروها کمال تشکر و قدردانی را داریم.

منابع

۱. ارکانی، احسان؛ حاتمی‌نژاد، حسین؛ قره، حسین. (۱۳۹۹). شناسایی و اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر افزایش ریسک زلزله در بافت‌های فرسوده شهری با رویکرد ترکیبی دلفی فازی و مدل BMW، *تحقیقات کاربردی علوم جغرافیایی*، ۲۰(۵۹)، ۲۹۱-۳۰۶.
<https://jgs.khu.ac.ir/article-1-3763-fa.html>
۲. بهره‌مند، حمید؛ کوره‌پز، حسین‌محمد؛ سلیمی، احسان. (۱۳۹۳). *راهبردهای وضعی پیشگیری از جرائم سایبری، آموزه‌های حقوق کیفری*، ۷(۲)، ۱۴۸-۱۷۶.
https://cld.razavi.ac.ir/article_770.html
۳. حیدری، مسعود؛ شهبازی، امید؛ شیرانی، پویا (۱۳۹۷). چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌روی پلیس در برخورد با جرائم سایبری، *کارآگاه*، ۹۷(۴۵)، ۴۱-۵۴.
http://det.jrl.police.ir/article_91542.html
۴. بیگمی، زهرا؛ حمیدی، مهرزاد؛ سجادی، سیدنصرالله؛ هنری، حبیب. (۱۳۹۶). طراحی الگوی ساختاری سیاست‌های مدیریت منابع انسانی و عملکرد سازمانی در وزارت ورزش و جوانان، *فصلنامه مدیریت و توسعه ورزش*، ۶(۳)، ۷۰-۴۹.
https://jsmd.guilan.ac.ir/article_2845.html
۵. ترخانی، عزت‌الله؛ فراهانی، ابوالفضل؛ قربانی، لیلیا؛ قاسمی، حمید. (۱۳۹۹). تبیین نقش شاخص‌های کلیدی منجر به موفقیت ایران در المپیک ریو بر اساس مدل SPLISS، *رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی*، ۸(۲۸)، ۸۵-۹۹.
<http://ntsmj.issma.ir/article-1-1316-fa.html>
۶. خواستار، حمزه. (۱۳۸۸). ارائه روشی برای محاسبه‌ی پایایی مرحله کدگذاری در مصاحبه‌های پژوهشی، *حوزه و دانشگاه روش‌شناسی علوم انسانی*، ۱۵(۵۸)، ۱۷۴-۱۶۱.
http://method.rihu.ac.ir/article_418.html
۷. رسولی، مهدی؛ باران چشمه، مهرعلی. (۱۳۹۹). تحلیل عملکرد ورزشکاران نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در بازی‌های نظامیان جهان (سیزم)، *دوفصلنامه علوم ورزشی و توان رزم*، ۱(۱)، ۶۵-۵۵.
http://journals.ihuo.ac.ir/article_205571.html
۸. رمضانی‌نژاد، رحیم؛ هژبری، کاظم. (۱۳۹۶). مبانی توسعه ورزش و کاربرد آن در ورزش ایران، *فصلنامه علمی مجلس و راهبرد*، ۲۴(۹۱)، ۲۶۳-۲۳۳.

https://nashr.majles.ir/article_220.html.

۹. زارعیان، حسین؛ کردی، محمدرضا؛ رجبی، حمید؛ رضایی، زهره. (۱۳۹۷). تحلیل عملکرد کاروان ورزشی ایران در بازی‌های المپیک ۲۰۱۶ ریودوژانیرو، مطالعات مدیریت ورزشی، ۱۰ (۵۱)، ۴۶-۱۷.

https://smrj.ssrc.ac.ir/article_1312.html.

۱۰. سجادی، سیدنصرالله. (۱۳۸۶). مدیریت سازمان‌های ورزشی. تهران: انتشارات سمت، ۲۲-۲۳.

۱۱. سجادی، سیدنصرالله؛ صفری، حمیدرضا؛ ساعت‌چیان، وحید؛ رسولی، سیدمهدی. (۱۳۹۲). اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر موفقیت کاروان ورزشی ایران در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۰ گوانگجو، پژوهش‌های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی، ۳ (۵)، ۱۴-۱.

https://smms.basu.ac.ir/article_482.html?lang=fa.

۱۲. شربت‌زاده، رضا؛ عبودی، عبدالرضا؛ فولادی، جمشید. (۱۳۹۹). تحلیل عملکرد کاروان ورزشی جمهوری اسلامی ایران در مسابقات ورزشی ارتش‌های جهان (CISM): با استفاده از تحلیل پوششی داده‌ها، پنجمین همایش بین‌المللی پژوهش‌های نوین در علوم ورزشی و تربیت بدنی، همدان. <https://civilica.com/doc/1156876>

۱۳. صباغیان، علی. (۱۳۹۴). دیپلماسی ورزشی، فصلنامه مطالعات فرهنگ-ارتباطات، ۱۶ (۳۱)، ۱۵۱-۱۳۱. http://www.jccs.ir/article_12599.html

۱۴. ضمیری کامل، علی؛ سلیمانی، مجید؛ ایزدی‌مهر، اعظم. (۱۳۹۳). اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر موفقیت ورزشکاران استان همدان در راه‌یابی به تیم‌های ملی، پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی، ۴ (۸)، ۱۱۲-۱۰۳.

https://smms.basu.ac.ir/article_1063.html.

۱۵. عابدی جعفری، حسن؛ تسلیمی، سعید؛ فقیهی، ابوالحسن؛ شیخ‌زاده، محمد. (۱۳۹۰). تحلیل مضمون و شبکه مضامین: روشی ساده و کارآمد برای تبیین الگوهای موجود در داده‌های کیفی، نشریه اندیشه مدیریت راهبردی، ۵ (۲)، ۱۹۸-۱۵۱.

https://smt.journals.isu.ac.ir/article_163.html.

۱۶. علی دوست قهفرخی، ابراهیم؛ سجادی، سید نصرالله؛ محمودی، احمد؛ ساعت‌چیان، وحید. (۱۳۹۳). بررسی اولویت‌ها و راه کارهای پیشرفت ورزش قهرمانی جودوی کشور، *نشریه مدیریت ورزشی*، ۶(۲)، ۲۴۶-۲۳۱.

https://jism.ut.ac.ir/article_50464.html.

۱۷. قربانی مورینه، لیلی؛ خداداد کاشی، فرهاد. (۱۳۹۸). ارزیابی عوامل اقتصادی موثر در موفقیت ورزشی تیم‌های لیگ برتر فوتبال ایران، *مجله علوم حرکتی و رفتاری*، ۲(۲)، ۱۶۰-۱۵۰. http://www.jmbs.ir/article_93047.html

۱۸. کشاورز، محسن؛ رحیمی، محسن؛ سلیمی، مجید. (۱۳۸۹). نقش مراکز تحقیق و توسعه (R&D) در نظام نوآوری، *نشریه صنعت و دانشگاه*، ۳(۷)، ۴۴-۳۵.

<http://jiu.ir/fa/Article/6620>

۱۹. مرادی، محمدرضا. (۱۳۸۷). بررسی عوامل موثر بر موفقیت تیم ملی در مسابقات آسیایی ۲۰۰۷، *طرح پژوهشی، اکادمی ملی المپیک*. ۴-۵.

۲۰. میروسی، سیدجلیل. (۱۳۹۸). نقش رسانه‌های جمعی در توسعه فرهنگ اجتماعی ورزش قهرمانی، *مدیریت ارتباطات در رسانه‌های ورزشی*، ۷(۱)، ۹۷-۱۰۹.

https://sportmedia.journals.pnu.ac.ir/article_5936.html?lang=fa

21. Astle, A.M., Leberman, S. and Watson, G. (2018). Sport development in action: Plan, programme and practice. *London and New York: Routledge*.

22. Cism. (2015, Oct 17). Retrieved from [cismmilsport.org](http://www.cismmilsport.org)

23. De Bosscher, V., De Knop, P., Van Bottenburg, M., Shibli, S., & Bingham, J. (2009). Explaining international sporting success: An international comparison of elite sport systems and policies in six countries. *Sport management review*, 12(3), 113-136. <https://doi.org/10.1016/j.smr.2009.01.001>

24. De Bosscher, V., Shibli, S., Van Bottenburg, M., De Knop, P., & Truyens, J. (2010). Developing a method for comparing the elite sport systems and policies of nations: a mixed research methods approach. *Journal of sport management*, 24(5), 567-600. <https://doi.org/10.1123/jsm.24.5.567>.

25. Fetter, S. (2011). Socioeconomic determinants of win maximization at the FIFA world cup. *The Faculty of the Department of Economics and Business, the Colorado College*.
26. Lindfelt, M. (2010). Elite sports in tension: making identification the core moral norm for professional sports in the future. *Sport in Society*, 13(2), 186-198. <https://doi.org/10.1080/17430430903522913>
27. Lyle, J. W. (1997). Managing excellence in sports performance. *Career Development International*, 2(7), 314-323. <https://doi.org/10.1108/13620439710187945>.
28. Mazzei, L. C., De Bosscher, V., Ferreira Julio, U., Lopes Cury, R., & Silveira Böhme, M. T. (2021). High-performance judo: identification of the organisational factors influencing international sporting success. *Managing sport and leisure*, 26(6), 541-558. <https://doi.org/10.1080/23750472.2020.1773297>.
29. Papić, V., Rogulj, N., & Pleština, V. (2009). Identification of sport talents using a web-oriented expert system with a fuzzy module. *Expert Systems with Applications*, 36(5), 8830-8838. <https://doi.org/10.1016/j.eswa.2008.11.031>.
30. Salman, K., Arnesson, L., & Shukur, G. (2009). Coach Succession and Team Performance: The Impact of Ability and Timing--Swedish Ice Hockey Data. *Journal of quantitative analysis in sports*, 5(1), 1-18. <https://doi.org/10.2202/1559-0410.1118>
31. Smith, A. C., & Stewart, B. (2014). *Introduction to sport marketing*. Routledge. 191-230.
32. Song, C., Boulier, B. L., & Stekler, H. O. (2007). The comparative accuracy of judgmental and model forecasts of American football games. *International Journal of Forecasting*, 23(3), 405-413. <https://doi.org/10.1016/j.ijforecast.2007.05.003>.
33. Sotiriadou, K. (2009). The Australian sport system and its stakeholders: Development of cooperative relationships. *Sport in society*, 12(7), 842-860.
34. <https://doi.org/10.1080/17430430903053067>.
35. Sousa, M. J., Lima, F., & Martins, J. (2016). Models for Project Management in 2016 Olympic Games. *International*

- Journal of Economic and Statistics*, 4: 32-36.
<https://repositorio.iscte-iul.pt/handle/10071/14967>.
36. Truyens, J., De Bosscher, V., Heyndels, B., & Westerbeek, H. (2014). A resource-based perspective on countries' competitive advantage in elite athletics. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 6(3), 459-489. <https://doi.org/10.1080/19406940.2013.839954>.
37. Vale, P., Ramos, A., Salgado, B., Correia, P., Martins, J. (2009). Differences in technical skill Performance of Portuguese Junior Soccer Players According to competitive level and playing position. *Faculty of sport, University of Porto, Porto, Portugal*, 11-34.
38. Valenti, M., Scelles, N., & Morrow, S. (2020). Elite sport policies and international sporting success: a panel data analysis of European women's national football team performance. *European Sport Management Quarterly*, 20(3), 300-320. <https://doi.org/10.1080/16184742.2019.1606264>.
39. Van Tuyckom, C., & Joreskog, K. G. (2012). Going for Gold! Welfare Characteristics and Olympic Success. *Park Place Economist*, 13, 37-44. <https://doi.org/10.1007/s11135-010-9351-7>.